

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Готова продукція як об'єкт обліку та контролю: сучасний стан і перспективи розвитку на ПП Фірми «ГАРМАШ»
(назва теми)

Виконавець:

студент Центру заочної форми навчання

Падура Анастасія Іванівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Слободяник Юля Борисівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Метою підприємницької діяльності є отримання прибутку, основним джерелом якого є виробництво та реалізація якісної готової продукції. Чітко налагоджений облік забезпечує необхідною та вірогідною інформацією суб'єктів господарювання для виконання всебічного аналізу господарської діяльності. Також успіх підприємницької діяльності в сучасних умовах ринкової економіки значною мірою залежить від підвищення рівня економічної ефективності виробництва продукції та економічного обґрунтування управлінських рішень, що генеруються керівництвом підприємства, чого на практиці дуже часто бракує.

Більшість підприємств України займається виробництвом і реалізацією продукції. Тому облік виробництва та реалізації готової продукції підприємств є і надалі залишатиметься однією з найважливіших функцій управління, котра формує необхідну для його ефективності та досягнення поставлених цілей інформацію.

Тому необхідний чіткий і своєчасний облік та аудит відвантаженої і реалізованої продукції, що сприяє посиленню контролю за наявністю матеріальних цінностей, притоку грошових коштів та прискорення обертання оборотного капіталу. Від правильності обліку реалізації залежить обсяг отриманого доходу не лише підприємства, а й бюджету держави, тому необхідне вивчення особливостей обліку процесу виробництва та реалізації готової продукції згідно із Національними стандартами бухгалтерського обліку.

Реалізація продукції завершує операційний цикл у діяльності підприємства. У ринкових умовах процедурі її планування передують виробничий процес. Підприємство має виробляти ту продукцію, яка користується попитом на ринку збуту.

Головну роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства відіграє система контролю за реалізацією продукції, оскільки вона впливає на фінансовий результат, який є узагальнюючим показником роботи підприємства. За таких умов завданням обліку є забезпечення управлінського персоналу інформацією для оперативного регулювання реалізації продукції, планування майбутньої діяльності, запобігання суб'єктивності у процесі прийняття рішень.

Організуюючи систему обліку, аналізу та аудиту діяльності м'ясопереробних підприємств, у тому числі й готової продукції та її збуту, необхідно мати на увазі, що м'ясопереробники мають особливості виробничого господарської та фінансової діяльності.

До основних таких особливостей технологічного процесу виробництва м'ясних виробів можна віднести: нетривалість технологічного процесу; відсутність незавершеного виробництва; обмеження строку зберігання основних матеріально-виробничих запасів; обмеження строку реалізації готової продукції й мінімум залишків нереалізованої продукції; якість продукції, що випускається, яка залежить не тільки від дотримання технології виробництва, а й від якості вихідної сировини; норми витрат сировини і виходу продукції, що залежать від якості вихідної

сировини; виготовлення м'ясної продукції під що денне замовлення торговельної мережі.

Враховуючи характер мясопереробного виробництва – багато технологічних процесів та особливості здійснення його діяльності, питання організації обліку, аналізу та аудиту готової продукції та її збуту залишається сьогодні актуальним. Адже від її збільшення її обсягів буде прямо залежати збільшення фінансового результату діяльності підприємства, тобто прибутку.

Загальні питання обліку і контролю готової продукції висвітлювались у працях відомих вітчизняних учених-економістів. Значну увагу їм приділяли Бутинець Ф. Ф., Валуєв Б. І., Голов С. Ф., Жилкіна Л. В., Гуцайлюк З. В., Кужельний М. В., Єфіменко В. І., Ткаченко Н. М., Сопко В. В., Смоленюк П. С. Вагомий внесок у розвиток методологічних питань обліку готової продукції зробили зарубіжні вчені: Бейгельзімер М. Г., Безруких П. С., Виноградов В. В., Грунфест І.Л., Маргуліс А.Ш., Марченко О.К., Кондраков В.Б., Ліберман Л. В., Левін В. С., Розенберг Н. Я., Тішков І. Е., Цуркану В. І., Шеремет А. Д., Чечета А. П. Проте питання обліку готової продукції на підприємствах мясопереробної промисловості залишаються актуальними та потребують нагального вирішення.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є дослідження теоретичних основ обліку, аналізу і аудиту готової продукції та пошук шляхів їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначено такі завдання:

- уточнити тлумачення понять «готова продукція», «збут продукції», систематизувати підходи економістів до їх класифікації та визначення вартісної оцінки;
- критично оцінити законодавче та методичне забезпечення і сучасний порядок відображення операцій з обліку готової продукції;
- з'ясувати вплив особливостей м'ясопереробного виробництва на облік реалізації продукції;
- розкрити сучасну методіку організації обліку готової продукції, що полягає у систематизації та відображенні інформації у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку;
- внести пропозиції щодо вдосконалення організації обліку м'ясопереробної продукції;
- провести діагностику операцій з готовою продукцією м'ясопереробного підприємства, встановити зміни, вплив факторів на ці зміни та виявити внутрішні резерви підприємства для збільшення обсягів готової продукції;
- розробити організаційну модель внутрішнього аудиту реалізації готової продукції ПП Фірма «Гармаш».

Об'єктом дослідження є процес обліку, аналізу та аудиту готової продукції.

Предметом дослідження виступає методіка обліку, організація аналізу і аудиту готової продукції ПП Фірма «Гармаш».

Методи дослідження. Методичною основою дипломного дослідження є діалектичний метод пізнання економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку та взаємозв'язку. У роботі було використано загальнонаукові методи

дослідження: моделювання, аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, порівняння, математичні методи. Інформаційним забезпеченням для застосування зазначених вище методів дослідження слугували показники фінансово-господарської діяльності м'ясопереробного підприємства. У процесі дослідження було вивчено й проаналізовано погляди вітчизняних і зарубіжних учених, законодавчі акти щодо питань обліку й аудиту готової продукції.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є навчальні посібники, підручники, монографії, публікації у періодичних виданнях, матеріали звітності підприємств, матеріали науково-практичних конференцій, електронні ресурси, законодавчі акти, національні та міжнародні стандарти, наукові праці фахівців, а також фактичні матеріали ведення обліку і його фінансова звітність.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (63 найменування) та одного додатку. Загальний обсяг роботи становить 98 сторінок. Основний зміст викладено на 78 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи обліку готової продукції**» розглянуто сутність готової продукції. Наведена класифікація готової продукції за різними ознаками. Досліджено організацію обліку готової продукції, зокрема, розглянуто методи обліку, відпуск готової продукції, платіжні вимоги. Розглянуто витрати на збут, які пов'язані з реалізацією продукції, а також розглянуто проблеми обліку та її реалізації.

У другому розділі «**Особливості обліку готової продукції на ПП Фірма «Гармаш»**» проаналізовано економічну діяльність підприємства за 2015-2016 рр. Розглянуто особливості документального оформлення виробництва та відпуску готової продукції. Більш розширено розглянуто облік готової продукції, зокрема, розглянуто облік її надходження, відпуску та реалізації на підприємстві.

У третьому розділі «**Шляхи удосконалення аудиту і аналізу операцій з готовою продукцією**» розглянуто організаційно-методичну підготовку проведення аудиторської перевірки обліку готової продукції та її збуту, зокрема, досліджено послідовність аудиту готової продукції. Здійснено економічний аналіз виробництва та реалізації готової продукції, а саме проведено аналіз структури кредиторської заборгованості та аналіз структури поточних зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками на ПП Фірма «Гармаш» у 2015-2016 роках. Також запропоновано напрямки оптимізації аналізу та аудиту виробництва і реалізації готової продукції.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі проведено дослідження теоретичних основ та запропоновано шляхи удосконалення обліку, аналізу і аудиту готової продукції та її збуту на м'ясопереробних підприємствах на прикладі ПП Фірма «Гармаш».

Одержані результати свідчать про досягнення поставленої мети та дають змогу зробити певні висновки й внести пропозиції:

1. В умовах нескінченних змін правил бухгалтерського обліку, у зв'язку зі втратою чинності одними та виданням натомість нових законодавчих актів, інструкцій, положень та листів виникають проблемні ситуації та невирішені питання в організації та методиці обліку операцій, пов'язаних з виготовленням та реалізацією готової продукції. Існування різних варіантів оцінки готової продукції, формування її собівартості, документального оформлення, відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку породжує проблемні ситуації, які доводиться розглядати як практикуючим бухгалтерам, так і дослідникам, авторам посібників, наукових статей, аудиторам та ін.

2. Будь-яка діяльність, що здійснюється в Україні, регулюється нормативними та правовими актами. У роботі зосереджено увагу на відповідності організації обліку виробництва та збуту продукції відповідно до національних положень стандартів, зокрема П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 «Витрати», а також наближення діючої нормативної практики до міжнародного досвіду обліку й аудиту.

3. Виробництву м'ясної продукції в умовах конкуренції з метою залучення покупців необхідно розширювати асортимент і поліпшувати якість м'ясних виробів. Одним з важливих шляхів підвищення ефективності м'ясного виробництва є раціональне використання виробничих потужностей як вирішальний чинник збільшення випуску продукції, підвищення продуктивності праці й рентабельності виробництва. Разом з тим, м'ясопереробні підприємства мають відмінні від інших підприємств харчової промисловості технологічні та організаційні особливості. В роботі розглянуто детально ці особливості та з'ясовано їх вплив на діяльність та облікову практику ПП Фірма «Гармаш».

4. У процесі розкриття організації обліку готової продукції на ПП Фірма «Гармаш» велике значення приділено первинним документам, які супроводжують її оприбуткування на склад та відпуск (продаж) за межі підприємства. Визначено проблемні питання відображення інформації у цих документах, зокрема товарно-транспортної накладної. Запропоновано їх уточнення, шляхом впровадження граф, які мають необхідне значення для управління рухом готової продукції. А також запропоновано використовувати Графік відвантаження замовлених обсягів продукції у розрізі конкретних партій.

5. На складах та в бухгалтерії ПП Фірма «Гармаш» для обліку готової продукції, крім натуральних вимірників, використовують також вартісні. Для забезпечення точності обліку руху готової продукції в бухгалтерії протягом місяця на основі первинних документів по прибутку та витратах ведуть накопичувальні відомості випуску продукції у натуральному та вартісному вираженні та накопичувальну відомість відвантаженої продукції. Оскільки до кінця місяця

фактична собівартість готової продукції невідома, її обліковують за цінами продажу. В процесі дослідження було виявлено, що в зв'язку з невеликими оборотами на підприємстві контроль за формуванням собівартості готової продукції більш прозорий. Тому відхилення фактичної собівартості від планової може бути мінімальним чи зовсім відсутнім.

На ПП Фірма «Гармаш» для підвищення контролю за рухом готової продукції потрібно виділити готову продукцію не тільки за видами, а й за технічними характеристиками. На нашу думку, для здійснення контролю за готовою продукцією як на складі, так і в бухгалтерії підприємства необхідно ввести в аналітичний облік підприємства субрахунки, на яких готова продукція обліковувалась б за її технічними особливостями.

6. Автоматизація повсюдно вважається головним, найперспективнішим напрямом розвитку промислового виробництва. Завдяки звільненню людини від безпосередньої участі у виробничих процесах, а також високій концентрації основних операцій значно поліпшуються умови праці та економічні показники виробництва. Автоматизація обліку готової продукції та її збуту дозволяє скоротити обсяги облікових робіт, збільшити оперативність облікових даних та значно розширити аналітичні можливості економічної служби підприємства з метою забезпечення його керівництва необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Отже, при автоматизації обліку підприємств розрізняють інформаційні комп'ютерні системи, призначені для автоматизації ведення бухгалтерського обліку і системи, які призначені для виконання облікових робіт, пов'язаних з оперативним та управлінським обліком виробництва, зберігання і продажу продукції. На відміну від бухгалтерських програм, які здебільшого забезпечують складання звітності, системи оперативного і управлінського обліку – це інструмент бізнесу. Проте найбільший ефект досягається при проведенні комплексної комп'ютеризації бухгалтерського, оперативного, фінансового і управлінського обліку підприємства. Кінцевою метою комплексної автоматизації є створення інформаційної бази, яка б сприяла прийняттю управлінських рішень, вибору стратегії на основі аналізу господарської діяльності за різними показниками та досягненню конкурентоспроможності підприємства.

7. Аудит як важливий вид фінансового контролю має не тільки підтверджувати достовірність звітності про діяльність підприємства, а й включати діагностику господарюючого механізму, поєднувати зусилля технологів, конструкторів, менеджерів, маркетологів та інших фахівців для розробки стратегічних програм розвитку бізнесу. Це дасть змогу прогнозувати фінансову діяльність суб'єктів господарювання, впливати на ефективність їх роботи, запобігати банкрутству та іншим негативним явищам.

У роботі обґрунтовується доцільність застосування процедур відповідно до вимог міжнародних стандартів, а також запропоновано методика проведення внутрішньої аудиторської перевірки наявності та руху готової продукції та її збуту. Проведена аналітичне дослідження полягає у вивченні поточного стану хлібопекарського підприємства, його відхилень від запланованого рівня, а також

виявлення чинників, що спричинили ці відхилення. Це є базою для прийняття аудитором обґрунтованих висновків, в яких потрібно відображувати:

- оцінку діяльності підприємства та його виробничих цехів, відділів збуту, яку здійснюють зіставленням фактичних результатів із запланованими або за попередній період;
- виявлення можливих резервів, їх величини і місць виникнення, що дасть змогу класифікувати їх за ступенем важливості, рівнем управління та часом дії;
- чітке формулювання проблем на основі вивчення чинників будь-яких відхилень для подальшого їх розв'язання.

Складність аналітичних процедур перекивається ефективністю. Аналітичні процедури проводяться аудитором протягом усього процесу аудиту, що дає змогу підвищити його якість і скоротити трудові витрати.

Тому комплексний аудит як важливий напрям розвитку фінансового контролю має бути забезпечений нормативно-методичними науковими розробками, спрямованими на підвищення ефективності господарювання, впровадження нових технологій виробництва конкурентоспроможної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринку.

АНОТАЦІЯ

Падура А.І. «Готова продукція як об'єкт обліку та контролю: сучасний стан і перспективи розвитку на ПП Фірми «ГАРМАШ».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю». - Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні основи обліку готової продукції, досліджуються особливості обліку готової продукції на ПП Фірма «Гармаш», виявлено проблеми обліку та реалізації готової продукції. Розглянуто техніко-економічну характеристику досліджуваного підприємства та особливості документального оформлення виробництва та відпуску готової продукції на підприємстві. Здійснено економічний аналіз виробництва та реалізації готової продукції та розглянуто шляхи удосконалення аудиту і аналізу операцій з готовою продукцією.

Проаналізовано техніко-економічні показники на досліджуваному підприємстві за 2015-2016 рр. Проведено аналіз структури кредиторської заборгованості та аналіз структури поточних зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками на ПП Фірма «Гармаш» у 2015-2016 роках.

Запропоновано напрямки оптимізації аналізу та аудиту виробництва і реалізації готової продукції, зокрема, запропоновано створити графік документообігу, уточнити товарно-транспортні накладні, використовувати Графік відвантаження замовлених обсягів продукції, повністю автоматизувати складський облік, складати реєстри документів з реалізації готової продукції, ввести в аналітичний облік субрахунки, на яких готова продукція обліковувалась б за її технічними особливостями.

Ключові слова: готова продукція, підприємство, облік, аудит, аналіз, виробництво, реалізація, фірма.

ANNOTATION

Padura A.I. «Ready-made products as an object of accounting and control: the current state and prospects of development at the PP Firms «GARMASH»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation»
(code and name of the specialty)

under the master's program «Accounting, audit and taxation in the management of entrepreneurial activity»
(title of master program)

activity». – Odessa National Economics University.

– Odessa, 2018.

The work deals with the theoretical aspects of the accounting of finished products, examines the peculiarities of accounting for finished products at the PP Firm «Garmash» the problems of accounting and sales of finished products are revealed. The technical and economic characteristics of the investigated enterprise and the peculiarities of documentary registration of production and release of finished products at the enterprise are considered. The economic analysis of the production and sales of finished products is carried out and ways of improving the audit and analysis of operations with finished products are considered.

The analysis of the structure of payables and the analysis of the structure of current obligations with regard to disbursements with post-executives and contractors on the Firm Firma «Harmash» in 2015-2016 years are analyzed.

The directions of optimization of the analysis and audit of production and sales of finished products are proposed, in particular, it is proposed to create a schedule of document circulation, to clarify the goods and transport invoices, to use the Schedule of shipment of ordered volumes of products, to fully automate warehousing accounting, to keep registers of documents on the realization of finished products, to enter in the analytical accounting of subaccounts , on which finished products would be accounted for by its technical features.

Keywords: finished goods, enterprise, accounting, audit, analysis, production, sale, firm.